

Motion till riksdagen

1989/90:Jo702

av Rune Thorén (c) m.fl.

Miljöskyddslagens besvärregler

Om en industri söker tillstånd till en miljöfarlig verksamhet som medför utsläpp av olämpliga ämnen till havet, så kan sökanden överklaga beslutet om han tycket att utsläppsvillkoren är för hårda. Samma kan de fackliga organisationerna göra. Kommunen och naturvårdsverket kan också klaga. Bedrivs det ett yrkesfiske i den planerade recipienten har inte yrkesfiskaren klagorätt. Bedömer yrkesfiskaren att hans fiske får allvarliga skador vid det tillåtna utsläppet kan han inte få sin sak prövad. Den som vill förorena havet kan pröva frågan om han får släppa ut mer, men den som behöver ett rent fiskevatten kan inte få prövat frågan, om det tillståndsgivna utsläppet är för stort.

Den princip som förvägrar yrkesfiskaren prövrätt är att den som utnyttjar naturen för näringsverksamhet med stöd av allemansrätten inte har klagorätt. Den principen bör dock modifieras för yrkesfiskare.

I ett fiskeföretag kan det idag investeras 30–40 milj kr, en investering som behöver ett rent hav för att avkastningen skall motivera investeringen. Riksdagen har ett antal gånger beslutat att Sverige skall ha ett yrkesfiske, t ex i sitt beslut med anledning av prop. 1984/85:143 där målen för fiskeripolitiken ånyo bekräftades.

Det är då rimligt att även en yrkesfiskare skall få en möjlighet att i en högre instans få prövat om hans krav på rent vatten skall underordnas en industris krav på att använda samma område som en recipient för mer eller mindre giftiga utsläpp. Regeringen kan t ex vid en totalbedömning finna att yrkesfisket skall ha företräde till vattenområdet. Yrkesfiskaren fövägras idag att få sin sak prövad.

Besvärreglerna (48 § och 48 a §) medför att sökanden, kommunen, statens naturvårdsverk och de lokala fackliga organisationerna hos sökanden samt ägare till berörda fastigheter, har rätt att överklaga ett beslut om tillstånd till miljöfarlig verksamhet.

I samband med överklaganden har regeringen utarbetat en praxis, som i frågor om utsläpp till luft i princip medger klagorätt till alla, eftersom alla anses berörda av luftutsläpp. I prop. 1987/88:85 sid 267 konstaterar föredragande statsråd att "med de regler som gäller idag har alla enskilda som berörs av ett beslut möjlighet att överklaga".

Yrkesfisket berörs framförallt av utsläpp till vatten. Vid ett flertal tillfällen har regeringen konstaterat att yrkesfiskare inte har klagorätt mot beslut en-

ligt miljöskyddslagen som medför utsläpp av olämpliga ämnen till det vattenområde som är av stor betydelse för vederbörande yrkesfiskare.

Mot. 1989/90
Jo702

Det är idag mycket lätt att konstatera när en person är yrkesfiskare. Enligt förordningen om yrkesfiskarlicens (SFS 1987:886) har en yrkesfiskare eller ett yrkesfiskelag yrkesfiskarlicens. Klagorätten kan knytas till denna licens. På så sätt undviker man att ge en alltför generell klagorätt med allemansrätten som grund.

En sådan regeländring genomförs lättast genom ett tillägg till 48 a § i miljöskyddslagen. Vi vill förorda att andra stycket kompletteras så att det får följande lydelse:

”Rätt att överklaga beslut som har meddelats i frågor om tillstånd och i frågor som avses i 8 a § andra eller tredje stycket har kommuner, sådana lokala arbetstagarorganisationer som organiserar arbetstagare i den verksamhet som avses med beslutet och den som har en yrkesfiskarlicens enligt av regeringen utfärdade bestämmelser.”

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar om sådan ändring i miljöskyddslagen (1969:387) att licensierade yrkesfiskare får en rätt att överklaga beslut enligt miljöskyddslagen, där för yrkesfiskaren väsentliga fiskevatten påverkas av beslutet.

Stockholm den 10 januari 1990

Rune Thorén (c)

Jens Eriksson (m)

Erling Bager (fp)

Claes Roxbergh (mp)

Karl-Erik Svarthberg (s)

Annika Åhnberg (vpk)